

преведените и публикуваните Яворови стихотворения на чешки все още липсва¹. Затова задачата на предлагания обзор е да се проследи историята на превеждането на Яворовата поезия на чешки и словашки език², да се обобщят³ известните до този момент факти и да се създадат предпоставки за по-нататъшното детайлно сравняване на преводите.

Стихотворения на Яворов са публикувани за първи път на чешки език в кн.1 от 1X-та годишнина (1907) на списание *Slovanský přehled*. В рубриката *Из новата българска поезия (Z nové poezie bulharské)* **Зденек Броман** (под този псевдоним се крие проф. д-р Франтишек Тихи, добър приятел на България и преводач на българска поезия) запознава читателите с поетите Кирил Христов и Пейо Яворов. И двамата са представени с фотографии, а за Яворов, който се появява за първи път на страниците на списанието, е добавена кратка биографична бележка от Владимир Шак. Яворовите стихотворения са пет

- *Посвещение, Недей се връща, Въздишка, Две хубави очи, Ела!* (вж. Приложение N 1) - но нямат отделни наименования, а се печатат под общото заглавие *Z denníku (Из Дневник)*. Стихосбирката *Безсъници*, в която е отпечатан цикълът *Дневник*, излиза чак в края на 1907 г., затова можем с увереност да твърдим, че Броман е превеждал направо от сп. *Мисъл*, в чиято

*Съвместното разглеждане на чешките и словашките преводи на Яворов е спомен от бившата Чехословакия. Работата бе започната преди разделянето ѝ на две самостоятелни държави. Предлаганата статия обобщава докладите *Преводи на поезията на Яворов на чешки език* (конференция *Текст - интерпретация - превод*, октомври 1991 г., София), *Преводи на поезията на П. К. Яворов на словашки език* (симпозиум *Българо-словашките отношения през погледа на славистиката, литературната история и съвременната компаративистика*, 5 и 6 юли 1994 г., София) и публикацията *Яворов на чешки* (Трифенова 1994).

1. Библиографският указател на В. Трайков (Трайков 1964) обхваща само периода до 1962 г.; в био-библиографията на Яворов (Био-библиография 1978) са представени само отделните книги и сборници, съдържащи негови стихотворения; публикациите в периодичния печат не са отразени и в чешкия справочник на българските художествени преводи (Българска 1983).

2. Превеждането на Яворов на словашки до определен период е вече разгледано от Ян Кошка (Кошка 1980), историята на превеждането му е доста по-кратка, затова тук говорим на първо място за чешки преводи на Яворов.

3. Следващите наблюдения се основават на данните от *Приложения 1-6*.